

ANKETA

POSLODAVACA

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE

Područni ured Dubrovnik

UREDNIK:

Vedran Kastrapeli
Viši stručni savjetnik za analitiku i statistiku

NAKLADNIK:

**HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE
PODRUČNI URED DUBROVNIK**

Vladimira Nazora 5
20000 DUBROVNIK
Telefon: 020 / 433-700
Faks: 020 / 433-722
Web: www.hzz.hr

ZA NAKLADNIKA:

dr.sc. Dasen Jasprica
predstojnik Područnog ureda Dubrovnik

KAZALO

1. UVOD

1.1. Ciljevi istraživanja	3
1.2. Metodologija istraživanja	3
1.3. Uzorak istraživanja	4
1.4. Predmetni okvir i sadržaj istraživanja	5

2. REZULTATI PROVEDBE ANKETE POSLODAVACA 2017.

2.1. Zaposlenost kod anketiranih poslodavaca	6
2.2. Poslodavci i zaposlenici prema obliku vlasništva	9
2.3. Zaposleni prema vrsti ugovora i zapošljavanje u inozemstvu	10
2.4. Traženje radnika i poteškoće u pronalaženju radnika	11
2.5. Namjera zapošljavanja za 2017. godinu	17
2.6. Mjere aktivne politike zapošljavanja i suradnja s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje	20
2.7. Prijedlozi i primjedbe poslodavaca.....	23

3. ZAKLJUČAK	25
--------------------	----

ANEKS	28
-------------	----

1.1. Ciljevi istraživanja

Da bi se lakše moglo analizirati tržište rada, definirati strategija ljudskih potencijala, te uskladiti ponuda i potražnja radne snage, Hrvatski zavod za zapošljavanje uz potporu partnera Hrvatske gospodarske komore, Hrvatske obrtničke komore i Hrvatske udruge poslodavaca provodi godišnju anketu poslodavaca. Ciljevi koji se žele postići anketom su: uskladiti neuravnoteženost ponude i potražnje na tržištu rada, kvalitetnije pripremiti radnu snagu za poslodavce, pozvati poslodavce na bolju suradnju te prikupiti informacije o kretanju zaposlenosti, poteškoćama pri zapošljavanju i potrebama u pogledu znanja i vještina radnika.

Osim statističkih i administrativnih podataka Zavoda, anketa poslodavaca je jedan od važnih alata za praćenje budućih potreba na tržištu rada i u kreiranju novih mjera za poticanje zapošljavanja. Također treba dodati da postojeće evidencije poslodavaca Hrvatskog zavoda za mirovinskog osiguranja i Državnog zavoda za statistiku su relevantne, ali ne zadovoljavaju opsegom i dovoljnim brojem informacija koje su neophodne za istraživanje stanja na tržištu rada, stoga ovom anketom se dolazi do preciznijih i kvalitetnijih takvih podataka.

1.2. Metodologija istraživanja

Anketa poslodavaca se u 2017. godini provodila na više načina. Poslodavci su imali mogućnost online popuniti upitnik na web stranici HZZ-a uz dodijeljeni im pristupni kod. Ovaj način popunjavanja upitnika je koristilo 74% poslodavaca s područja Dubrovačko-neretvanske županije. Također su se upitnici poslodavcima slali poštom, kontaktiralo ih se telefonom, a neke poslodavce su posjećivali djelatnici HZZ-a pri čemu se logička kontrola upitnika mogla izvršiti odmah na terenu da bi se dobili još kvalitetniji i realniji podaci o zapošljavanju radnika. Ti dobiveni podaci savjetnicima za zapošljavanje pružaju mogućnost odgovarajuće ciljane pripreme i lakšu provedbu svih zahtjeva poslodavaca prema Hrvatskom zavodu za zapošljavanje. Radi većeg povrata broja upitnika, u anketiranju su

sudjelovali svi djelatnici Hrvatskog zavoda za zapošljavanje - Područnog ureda Dubrovnik. Provedba ankete trajala je šest tjedana, od sredine siječnja do početka ožujka 2017. godine.

1.3. Uzorak istraživanja

Osnovni skup za odabir poslodavaca za anketiranje bila je interna baza poslodavaca Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje koja se temelji na podacima dobivenima od Hrvatskoga zavoda za mirovinsko osiguranje i Državnoga zavoda za statistiku.

Pri strukturiranju anketnoga uzorka primijenjen je stratificirani proporcionalni uzorak. Osnovni stratumi na koje su gospodarski subjekti (poduzeća, ustanove, obrti) grupirani u strukturiranju ovoga uzorka jesu područja djelatnosti sukladno Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti te njihova podjela na mikro (1-9), male (10-49), srednje (50-249) i velike (>250) poslodavce ovisno o broju zaposlenika. Proporcionalnost je osigurana na županijskoj razini po dimenzijama područja djelatnosti i broja zaposlenih. U okvir poslodavaca za uzorkovanje nisu obuhvaćene djelatnosti T i U (djelatnosti kućanstava i međunarodne organizacije) jer obuhvaćaju manje od 0,1% zaposlenih u RH. Da bi se dobila reprezentativna slika pri izračunu procjene parametara populacije korištena su utežanja s obzirom na identificiranu populaciju zaposlenih, području djelatnosti i kategoriji veličine poslodavca.

Od ukupno 583 poslodavca koji su određeni u uzorku za Dubrovačko-neretvansku županiju, odazvalo se njih 421 (72,2%) svih oblika vlasništva i veličina. U analizu nisu ušli poslodavci koji su u anketi naveli da imaju 0 zaposlenih (nisu računali sebe ili nisu željeli odati stvarne podatke) pa smo čišćenjem došli do broja od 383 poslodavaca čije rezultate ćemo prikazati u nastavku ovog izvješća. Najveći obuhvat je bio u ovim djelatnostima: trgovina na veliko i malo, djelatnost pružanja smještaja te priprema i usluživanje hrane, građevinarstvo, obrazovanje i prerađivačka industrija. Poduzeća iz djelatnosti javne uprave su također obuhvaćena uzorkom. Treba dodati da je na području Dubrovačko-neretvanske županije intenzitet ponude i potražnje najzastupljeniji u uslužnim djelatnostima stoga je ovaj uzorak ispitanika važan indikator stanja tržišta rada na ovom području koje je pod snažnim utjecajem turizma.

Tabela 1 Broj prikupljenih upitnika za poslodavce na području Dubrovačko-neretvanske županije prema ispostavam HZZ-a

Područje	Planirano uzorkom	Broj popunjenih upitnika	Postotak realizacije
DUBROVNIK	358	225	62,8 %
KORČULA	86	68	79,1 %
LASTOVO	4	4	100,0 %
METKOVIĆ	90	82	91,1 %
PLOČE	45	42	93,3 %
DNŽ	583	421	72,2 %

Povrat broja popunjenih upitnika je bio zadovoljavajući u svim ispostavam HZZ – Područnog ureda Dubrovnik kao i na razini cijele Hrvatske.

1.4. Predmetni okvir i sadržaj istraživanja

Anketom poslodavaca za 2017. godinu prikupljeni su sljedeći podaci:

I. Osnovni podaci o poslodavcu: naziv, djelatnost i oblik vlasništva

II. Zaposlenost u prethodnoj godini:

- broj zaposlenih
- promjene vrste ugovora u radnom odnosu
- zapošljavanje radnika u inozemstvu
- broj angažiranih radnika na temelju drugih oblika rada (ugovor o djelu, autorski ugovor, studentski ili učenički ugovor, agencijskog rada)

III. Poteškoće pri zapošljavanju radnika:

- način traženja radnika za zapošljavanje u 2016. godini
- eventualne poteškoće u pronalaženju radnika: zanimanja nedostajućih radnika, najčešći razlozi poteškoća u nalaženju radnika u tom zanimanju
- rješavanje poteškoće zapošljavanjem radnika iz inozemstva

IV. Planirano zapošljavanje i potencijalni viškovi radnika u tekućoj godini:

- planirani broj zapošljavanja radnika na temelju ugovora o radu u 2017. godini prema tipu zapošljavanja (neodređeno i određeno vrijeme, sezonski poslovi) te razini obrazovanja
- najčešća zanimanja i broj potrebnih radnika u tim zanimanjima

V. Mjere aktivne politike zapošljavanja i suradnja s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje:

- interes poslodavaca za korištenjem mjera za poticanje zapošljavanja
- broj osoba i zanimanja koja bi poslodavci uključili kroz poticanje zapošljavanja
- procjena korištenja usluga HZZ-a tijekom 2017. godine

2. REZULTATI PROVEDBE ANKETE POSLODAVACA 2017.

2.1. Zaposlenost kod anketiranih poslodavaca

Podaci dobiveni anketiranjem su obrađeni za područje Dubrovačko-neretvanske županije (u nastavku DNŽ) i za ispostave: Dubrovnik, Korčula, Lastovo, Metković i Ploče. Detaljni pregled podataka po ispostavama nalazi se u tabelama u aneksu na kraju ove publikacije.

U analizu rezultata ankete su obuhvaćena ukupno 383 poslodavca. Kod ovih anketiranih poslodavaca je bilo u radnom odnosu temeljem ugovora o radu ukupno 9.059 radnika na dan 31.12.2016., što čini 33% u odnosu na ukupni broj svih zaposlenih u populaciji poslodavaca u Dubrovačko-neretvanskoj županiji na kraju te godine.

Tabela 2 Broj poslodavaca i njihovih zaposlenika prema tipu, obliku vlasništva i veličini anketiranih poslodavca

Poslodavci		Broj poslodavaca	Zaposleni u DNŽ na dan 31.12.2016.	Zaposleni u RH na dan 31.12.2016.	Udio DNŽ zaposlenih u RH %	Prosječan broj zaposlenih po poslodavcu u DNŽ
Veličina	Mikro - obrt	79	258	5.352	4,8	3
	Mikro - do 9 zaposlenih	136	674	11.869	5,7	5
	Mali - 10 do 49 zaposlenih	123	2.783	62.531	4,5	23
	Srednji - 50 do 249 zaposlenih	42	4.223	178.858	2,4	101
	Veliki - 250 i više zaposlenih	3	1.121	308.644	0,4	374
Tip	Obrt	90	413	12.371	3,3	5
	Pravna osoba	293	8.646	554.883	1,6	30
Oblik	Privatno ili pretežno privatno	243	4.034	303.591	1,3	17
	Državno ili javno	121	4.809	257.796	1,9	40
	Ostalo	19	216	5.867	3,7	11

Promatrajući po veličini anketiranih u DNŽ, srednji poslodavci bilježe najveći apsolutni broj zaposlenih radnika (više od 4.000), a najmanje obrtnici (manje od 300). Prema tipu 95,4% poslodavaca su pravne osobe, a 4,6% obrtnici. U DNŽ je zastupljenost obrtnika bila veća nego na razini RH i to 2,4 postotna boda. Poslodavaca iz realnog sektora (privatnici) je bilo duplo više anketirano nego državnih/javnih ali su kad se zbroji imali manji broj zaposlenih radnika. Isto tako, po jednom subjektu u državnom/javnom vlasništvu je prosječno bilo zaposleno 40

osoba, a u privatnom 14 što je skoro 3 puta manje. Razlog je u tome što su anketirani državni/javni poslodavci po veličini najčešće bili srednji i veliki. Uspoređujući sa Hrvatskom, u DNŽ su manje bili zastupljeni zaposleni kod velikih poslodavca, a više je bilo njih kod mikro i malih poslodavaca. Udjeli su se kretali u rasponu od 4,5 – 5,7%.

Činjenicom da je u anketiranom uzorku bilo mikro i malih poslodavaca više i shodno tome brojevi zaposlenih ljudi su bili manji jer je poslovnih subjekata bilo više podatke je bilo potrebno utežati do njihovih stvarnih vrijednosti. Isto tako, konkretni podaci iz ankete bez utežanja nemaju dovoljnu eksplanatornu moć pa se radila procjena za populaciju poslodavaca. Pogledajmo rezultate u slijedećoj tabeli:

Tabela 3 Procjena broja zaposlenih osoba u populaciji prema tipu, obliku vlasništva i veličini poslodavca

Poslodavci		Zaposleni u DNŽ na dan 31.12.2016.	Zaposleni u RH na dan 31.12.2016.	Udio DNŽ zaposlenih u RH %
Veličina	Mikro - obrt	2.736	80.385	3,4
	Mikro - do 9 zaposlenih	5.449	150.881	3,6
	Mali - 10 do 49 zaposlenih	9.246	313.464	2,9
	Srednji - 50 do 249 zaposlenih	8.332	335.894	2,5
	Veliki - 250 i više zaposlenih	1.821	500.962	0,4
Tip	Obrt	3.445	111.591	3,1
	Pravna osoba	24.139	1.269.995	1,9
Oblik	Privatno ili pretežno privatno	15.410	904.821	1,7
	Državno ili javno	11.376	456.866	2,5
	Ostalo	798	19.899	4,0

Za pretpostaviti je da je u populaciji svih poslodavaca u DNŽ ipak najviše zaposlenika kod malih poslovnih subjekata od 10 do 49 zaposlenih (udio 34%) dok na razini RH najveći udio (38%) čine veliki subjekti od 250 i više zaposlenih. Iz tabele za cijelu populaciju poslodavaca se vidi da je ipak više zaposlenih u privatnom sektoru nego u državnom/javnom u DNŽ, a razlog je da je riječ o velikim i srednjim poslovnim subjektima jer su takvi većinski u državnom/javnom vlasništvu i njih smo sve obuhvatili anketom dok male je teško sve obuhvatiti koji su u pravilu privatni pa su rađena utežanja pokazala realniju sliku stanja.

Pokazatelj zastupljenosti poslodavaca u pojedinim granama djelatnosti dosta govori o gospodarskoj strukturi županije.

Tabela 4 Pregled broja anketiranih poslodavaca i radnika u radnom odnosu po djelatnostima na području Dubrovačko-neretvanske županije dana 31.12.2016.g.

Djelatnost	Anketirani poslodavci	Struktura %	Procjena broja zaposlenih u populaciji	Struktura %
(A) Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	20	5,2	424	1,5
(B) Rudarstvo i vađenje	3	0,8	15	0,1
(C) Prerađivačka industrija	35	9,1	2.002	7,3
(D) Opskrba el. energijom, plinom i parom	4	1,0	276	1,0
(E) Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda	19	5,0	1.075	3,9
(F) Građevinarstvo	30	7,8	2.517	9,1
(G) Trgovina na veliko i malo	29	7,6	3.172	11,5
(H) Prijevoz i skladištenje	27	7,0	2.646	9,6
(I) Pružanje smještaja i usluživanje hrane	25	6,5	4.330	15,7
(J) Informacije i komunikacije	18	4,7	393	1,4
(K) Financijske djelatnosti i osiguranje	6	1,6	160	0,6
(L) Poslovanje nekretninama	10	2,6	225	0,8
(M) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	23	6,0	1.052	3,8
(N) Administrativne i pomoćne uslužne dj.	16	4,2	1.548	5,6
(O) Javna uprava i obrana	20	5,2	1.601	5,8
(P) Obrazovanje	36	9,4	3.408	12,4
(Q) Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	24	6,3	1.488	5,4
(R) Umjetnost, zabava i rekreacija	16	4,2	557	2,0
(S) Ostale uslužne djelatnosti	22	5,7	695	2,5
UKUPNO	383	100,0	27.584	100,0

Od ukupnog broja zaposlenih, 15,7% ih je u djelatnosti pružanja smještaja i usluživanje hrane nakon kojih slijedi djelatnost obrazovanja s 12,4% zaposlenih u populaciji poslodavaca na području Dubrovačko-neretvanske županije. Djelatnost obrazovanja je bila u anketiranju zastupljena s najviše poslodavaca 36 ili 9,1%, nakon koje slijede djelatnosti prerađivačke industrije 35 ili 9,1%, te građevinarstva 30 ili 7,8%. Ostale djelatnosti su bile manje zastupljene. Među anketiranim poslodavcima u prosjeku su bila 24 zaposlena radnika po tvrtki što je u prosjeku niže nego u prijašnjim istraživanjima. Djelatnost s najvećim brojem radnika na jednoga poslodavca je opskrba električnom energijom, plinom i parom (69 radnika po jednom poslodavcu). Razlog tome je što u ovu djelatnost spada tvrtka HEP d.d. koja ima veliki broj zaposlenih radnika. Slijede ostale djelatnosti: obrazovanje (49

radnika na jednu tvrtku), prijevoz i skladištenje (43 radnika) pružanje smještaja i usluživanje hrane (38 radnika) itd.

2.2. Poslodavci i zaposlenici prema obliku vlasništva

S obzirom na oblik vlasništva poslodavaca koji su sudjelovali u anketi, 236 je privatnog vlasništva koji čine većinu i to 61,6%, 7 ih je u pretežito privatnom vlasništvu ili 1,8%, 12 je pretežito državnih ili 3,1%, državnih i javnih je 109 ili 28,5%, zadružnih 4 ili 1,0%, te 15 ili 3,9% su udruge.

Promatrano li rezultate ankete prema procjeni broja zaposlenih na kraju 2016. godine, najviše radnika je zastupljeno u privatnom sektoru (50,9%), a onda u državnom/javnom (36,5%). Međutim, ova struktura je nešto malo drugačija na razini Hrvatske gdje je udio zaposlenika bio veći u privatnom sektoru (63,1%), a manji u državnom (30,1%). Prema statističkom omjeru pretežito privatne tvrtke prednjače po broju zaposlenih po jedinici tvrtke mada njih nije bilo puno anketiranih. Ako anketirane podatke stavimo u omjer evidentno se još vidi da je mali broj zaposlenih po jednoj privatnoj tvrtki, a velik po državnoj/javnoj tvrtki.

Tabela 5 Udjeli anketiranih poslodavca i zaposlenih na dan 31.12.2016. prema obliku vlasništva u Dubrovačko-neretvanskoj županiji i njihova usporedba s udjelima u RH

Oblik vlasništva	Broj anketiranih poslodavaca	Udio % DNŽ	Udio % RH	Procjena broja zaposlenih u populaciji	Udio % DNŽ	Udio % RH
Privatno	236	61,6	65,9	14.029	50,9	63,1
Pretežito privatno	7	1,8	1,4	1.381	5,0	2,4
Pretežito državno	12	3,1	1,9	1.317	4,8	2,9
Državno / javno	109	28,5	26,5	10.059	36,5	30,1
Zadružno	4	1,0	0,6	209	0,8	0,3
Udruga	15	3,9	3,3	589	2,1	0,8

Struktura poslodavaca prema obliku vlasništva se razlikuje po ispostavama. Kao i na regionalnoj razini, najzastupljeniji je privatni sektor po broju poslodavaca u svim ispostavama osim Lastova i Korčule u kojima je anketiran svaki drugi poslodavac u javnom/državnom vlasništvu (vidi aneks).

2.3. Zaposleni prema vrstama ugovora i zapošljavanje u inozemstvu

Osim kroz ugovor o radu, poslodavci su svoje potrebe za radnom snagom zadovoljavali i kroz druge oblike zasnivanja radnog odnosa. Tijekom 2016. godine mnogi su anketirani poslodavci angažirali osobe i na temelju ugovora o djelu, autorskog ugovora, studentskog ili učeničkog servisa, te putem agencija za privremeno zapošljavanje. Anketirani poslodavci su na jedan od ovih načina kroz 2016. godinu angažirali ukupno 1.875 osoba na području Dubrovačko-neretvanske županije, što predstavlja oko 21% u odnosu na ukupnu zaposlenost temeljem ugovora o radu, iako je ovakav pojedinačni angažman u pravilu daleko manjeg opsega ili trajanja od ugovora o radu. Rezultati utežanja zapošljavanja za populaciju poslodavaca prema vrsti ugovora su u slijedećoj tabeli:

Tabela 6 Zaposleni radnici u populaciji poslodavaca prema vrsti ugovora u 2016.g.

Poslodavci		Zaposleni ugovorom o radu	Zaposleni ugovorom o djelu	Zaposleni na temelju autorskog ugovora	Zaposleni putem studentskog servisa	Zaposleni putem agencije za privremeno zapošljavanje
Veličina (privatni sektor)	Mikro - obrt	2.736	48	0	264	0
	Mikro - do 9 zaposlenih	3.989	256	694	508	0
	Mali - 10 do 49 zaposlenih	5.329	34	45	226	0
	Srednji - 50 do 249 zaposlenih	2.204	12	37	293	0
	Veliki - 250 i više zaposlenih	1.152	3	0	8	0
Tip	Obrt	3.445	48	0	276	0
	Pravna osoba	24.139	1.235	1.986	1.981	67
Oblik	Privatno ili pretežno privatno	15.410	353	776	1.299	0
	Državno ili javno	11.376	848	1.111	894	67
	Ostalo	798	82	99	64	0
Udio anketiranih poslodavaca %		100,0	21,7	11,7	19,1	1,3

Na temelju ugovora o djelu poslodavci su zaposlili 1.283 osobe. Ovo zapošljavanje po broju radnika je bilo brojnije kod mikro poslodavaca (72,5%), te u državnom ili javnom sektoru, gdje je 848 ili 66,1% osoba zaposleno ugovorom o djelu, dok je u privatnom sektoru na ovaj način zaposleno svega 353 ili 27,5%.

Na temelju autorskih ugovora poslodavci su zaposlili 1.986 osoba, a ovo zapošljavanje po broju radnika u privatnom sektoru je bilo najprisutnije kod mikro poslodavaca (89,4%). Prema obliku vlasništva većina je zaposlenih u državnim ili javnim poduzećima (55,9%).

Zaposleno studenata ili učenika putem student servisa je bilo 2.257, a u ovom obliku angažmana dominaciju po broju zaposlenih također imaju mikro poslodavci (39,1%). Ovdje je privatni sektor zastupljeniji od državnog/javnog po broju sklopljenih ugovora (57,6%).

Jako mali broj radnika je bilo zaposleno koristeći usluge agencija za privremeno zapošljavanje i to svega 67 osoba.

Ako pogledamo udjele poslodavaca koji su popunili anketu došlo se do rezultata da je 21,7% njih zapošljavalo ugovorom o djelu nakon kojeg po popularnosti slijedi zapošljavanje putem student servisa (19,1%).

Od poslodavaca se tražilo u upitniku da navedu jesu li sa ljudima koji su radili na određeno vrijeme sklapali ugovore i na neodređeno, te koliko radnika je otišlo raditi u inozemstvo.

Tabela 7 Promjene statusa ugovora u 2016. godini u Dubrovačko-neretvanskoj županiji

Status	Broj poslodavaca DNŽ	Udio % poslodavaca DNŽ	Udio % poslodavaca RH
Da, s nekim zaposlenicima koji su radili na određeno vrijeme sam sklopio ugovor na neodređeno	99 (254 osobe)	25,8	39,8
Ne, tijekom 2016. nismo imali zaposlenih na ugovor na određeno	100	26,1	22,8
Ne, niti s jednim zaposlenim na ugovor na određeno nismo sklopili ugovor na neodređeno	158	41,3	33,8
Ne znam / ne mogu procijeniti	26	6,7	3,6

Iz tabele 7 se može uočiti da je u 2016. svaki četvrti poslodavac (25,8%) na području Dubrovačko-neretvanske županije promijenio status ugovora radniku s određenog na neodređeno vrijeme. U Hrvatskoj je taj postotak bio i veći (40%), kao i sam broj ljudi koji već jesu u radnom odnosu na određeno vrijeme.

Upitani za odlazak radnika, 34 ili 9% poslodavca s područja DNŽ je navelo da ima saznanja da su njihovi bivši radnici prekinuli radni odnos i otišli raditi u inozemstvo, a 292 ili 76% poslodavaca je reklo da njihovi radnici nisu to učinili. Kako je navedeno u anketi riječ je o ukupno 72 radnika koja su otišla raditi izvan Hrvatske. Ovo je dosta manji broj poslodavaca nego na razini RH gdje je 20% poslodavaca dalo potvrđan odgovor na ovo pitanje.

2.4. Traženje radnika i poteškoće u pronalaženju radnika

Upitani o traženju radnika, 234 ili 61% anketiranih poslodavaca je na području Dubrovačko-neretvanske županije tražilo radnike u prethodnoj 2016. godini, što je 11 postotnih bodova više u odnosu na iskaze u anketi iz 2015. godine.

Od toga je nešto manje od četvrtine imalo poteškoća s pronalaženjem radnika, što predstavlja određeni pad u odnosu na prethodno istraživanje. U DNŽ je manji udio poslodavaca koji su imali poteškoće u traženju radnika u odnosu na Hrvatsku.

Tabela 8 Udio poslodavaca koji je tražio radnike i imao poteškoća s nalaženjem radnika

Obilježje	Poslodavci koji su tražili radnike	Od toga imali poteškoće s pronalaženjem radnika
RH 2014.	64 %	29 %
RH 2016.	72%	35 %
DNŽ 2014.	50 %	28 %
DNŽ 2016.	61 %	24 %
Sektor vlasništva		
Privatni	59 %	29 %
Državni ili javni	65 %	15 %
Ostalo	63 %	21 %
Veličina poslodavca		
Mikro poslodavci – obrt	48 %	20 %
Mikro poslodavci – d.o.o.	51 %	18 %
Mali poslodavci	72 %	20 %
Srednji poslodavci	88 %	38 %
Veliki poslodavci	67 %	0 %

Iako su broj i intenzitet zapošljavanja bili bitno manji, u državnom/javnom je sektoru udio poslodavaca koji su tražili zaposlenike bio veći nego u privatnom, jer tih poslodavaca je u ukupnom broju manje kao i zaposlenih. U privatnom sektoru udio poslodavaca koji su tražili zaposlenike raste s veličinom tvrtke: zaposlenike je tražilo manje od polovice mikro-poslodavaca, ali zato je 88% srednjih poslodavaca (uglavnom hoteli) tražilo radnike i imali su i najviše poteškoća u pronalaženju (38%). Od poslodavaca koji su tražili radnike, poteškoće u pronalaženju radnika nešto su češće u privatnom sektoru, gdje je skoro trećina takvih poslodavaca imalo poteškoća, a rjeđe prisutne u javnom sektoru i kod ostalih poslodavaca.

Pitajući poslodavce s područja Dubrovačko-neretvanske županije o načinu traženja radnika za zapošljavanje, te kojim kanalima su ih tražili tijekom 2016. godine, ponuđena im je mogućnost više odgovora. Zaokruženo je bilo 586 odgovora, a ukupno su 234 poslodavca tražila radnike.

Tabela 9 Pregled broja odgovora i udjela po sektorima kako su se tražili radnici u 2016. godini na području Dubrovačko-neretvanske županije

Način traženja radnika	Broj odgovora	Udio poslodavaca koji su odgovorili	Privatni sektor	Državni sektor	Ostali sektor (udruge)
Posredovanjem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje	162	42,3 %	39,9 %	45,5 %	52,6 %
Posredovanjem privatnih agencija za zapošljavanje	2	0,5 %	0,8 %	0,0 %	0,0 %
Oglašavanjem na Internetu	73	19,1 %	14,8 %	27,3 %	21,1 %
Oglašavanjem u ostalim medijima (novine, radio, TV)	45	11,7 %	10,7 %	13,2 %	15,8 %
Uvidom u vlastitu bazu životopisa	71	18,5 %	17,7 %	21,5 %	10,5 %
Putem obrazovne ustanove	18	4,7 %	5,3 %	3,3 %	5,3 %
Putem osobnih poznanstava	105	27,4 %	36,2 %	12,4 %	10,5 %
Među osobama koje su bile ranije zaposlene kod Vas	79	20,6 %	21,0 %	19,0 %	26,3 %
Među osobama koje su bile kod Vas na praksi, naukovanju ili stručnom osposobljavanju	31	8,1 %	7,0 %	9,9 %	10,5 %
Na neki drugi način	0	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Na temelju ovih zaokruženih odgovora uočava se dominacija posredovanja putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje koje su koristila 162 poslodavaca ili 42,3% iza kojeg slijedi zapošljavanje putem osobnih poznanstava 105 ili 27,4%. Jako mali broj poslodavaca je tražilo radnike posredovanjem privatnih agencija za zapošljavanje. Što se tiče Republike Hrvatske, HZZ prednjači u posredovanju pri zapošljavanju i to u dosta većem postotku nego u Dubrovačko-neretvanskoj županiji (58%) koja je imala veći prosječan udio kod poslodavaca koji su tražili radnike putem osobnih poznanstava nego RH. Gledano po sektorima poslodavaca, usluge HZZ-a u posredovanju najčešće koriste udruge, zadruge i slično (52,6%), a najmanje privatne tvrtke. Oglašavanje radnog mjesta na Internet stranicama i uvid u vlastitu bazu životopisa je najzastupljenije u državnom sektoru prilikom traženja radnika. Zapošljavanje putem poznanstava i veza je najčešće u privatnom sektoru (36,2% poslodavaca), a najmanje u udrugama (10,5% poslodavaca).

Za sve poslodavce koji su imali poteškoća s pronalaženjem radnika postavljena su još 4 potpitanja: prvo je da odaberu ponuđenu vrstu zapošljavanja kod koje se pojavila poteškoća, drugo je da navedu zanimanja za koje su imali najviše poteškoća s nalaženjem potrebnih radnika, treće je bilo da zaokruže razloge poteškoća za svako navedeno zanimanje gdje im je bila ponuđena mogućnost od više odgovora, a četvrto ih se pitalo da li bi se potreba za radnikom ovih profila mogla zadovoljiti zapošljavanjem radnika iz inozemstva.

Ove godine se istražilo na koji tip zapošljavanja su se odnosile poteškoće pri zapošljavanju radnika u 2016.g. Pokazalo se da poteškoće se najčešće javljaju kod zapošljavanja na određeno vrijeme kod poslodavaca u DNŽ (46% anketiranih), a u Hrvatskoj još više (57% anketiranih). U Hrvatskoj je veći udio poslodavaca koji su imali poteškoće sa zapošljavanjem na neodređeno vrijeme (37% anketiranih) što je za 9,1 postotni bod više nego u Dubrovačko-neretvanskoj županiji koja je dosta ovisna o sezonskom zapošljavanju.

Tabela 10 Pregled broja poslodavaca i njihovog udjela prema vrsti zaposlenja radnika s kojim su imali poteškoće

Vrsta zaposlenja	Broj poslodavaca DNŽ	Udio poslodavaca DNŽ	Udio poslodavca RH
Zapošljavanje na sezonskim poslovima	31	33,7 %	15,3 %
Zapošljavanje na određeno vrijeme (koje ne uključuje sezonske poslove)	42	45,7 %	56,5 %
Zapošljavanje na neodređeno vrijeme	26	28,3 %	37,4 %
Ne znam / ne mogu procijeniti	9	9,8 %	7,9 %
Nešto drugo	1	1,1 %	3,5 %

Svaki četvrti anketirani poslodavac na području Dubrovačko-neretvanske županije je naveo da na tržištu rada nedostaju radnici određenog profila zanimanja. Ukupno je anketiranim poslodavcima bilo teško pronaći 150 radnika, a za cijelu populaciju poslodavaca se procjenjuje da nedostaje više od 1.000 radnika. Unatoč tome i dalje je prisutna neusklađenost ponude i potražnje na tržištu rada gdje dolazi do deficitarnosti nekih zanimanja. Sljedećim potpitanjem smo doznali o kojim se to deficitarnim zanimanjima radi i koliko radnika je poslodavcima nedostajalo. Slijedi prikaz traženih zanimanja s pripadajućim brojem radnika koji nedostaju.

Tabela 11 Zanimanja s 10 i više radnika u populaciji koje poslodavci ne mogu pronaći odnosno zadovoljiti svoju potrebu (procjena)

NAZIV ZANIMANJA	BROJ RADNIKA
kuhar/kuharica	297
konobar/konobarica	151
armirač/armiračica	61
vozač/vozačica autobusa	53
trgovac/trgovkinja	49
zidar i tesar/zidarica i tesarica	39
pomoćni zidar/pomoćna zidarica	38
elektromehaničar/elektromehaničarka	30
farmaceutski tehničar/farmaceutska tehničarka	20
medicinska sestra	18

prodavač/prodavačica	17
električar/električarka održavanja	16
pekar/pekarica bureka i pizze	16
ekonomist/ekonomistica računovodstva i financija	14
fizioterapeut/fizioterapeutkinja	13
novinar/novinarka	12
komercijalni službenik/komercijalna službenica	12
šalterski službenik/šalterska službenica putničke agencije	12
tesar/tesarica	12
vozač/vozačica osobnog automobila	12
učitelj/učiteljica matematike	11
diplomirani voditelj/diplomirana voditeljica gradnje	10
administrativni službenik/administrativna službenica	10
betonirac i tesar/betonirka i tesarica	10
asfalter/asfalterka	10
bravar, majstor/bravarica, majstorica	10
radnik/radnica visokogradnje	10

Iz ove tabele se vidi da je nedostatak radnika traženog zanimanja najviše zastupljen u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, građevinarstvu, te obrazovanju. U odnosu na prijašnja istraživanja ovaj broj poslodavca koji su imali poteškoća u pronalaženju radnika se postepeno smanjuje.

Tabela 12 Razlozi teškoća pri pronalaženju radnika u 2016. prema udjelu odgovora poslodavaca Iz DNŽ koji su dali odgovor za različita zanimanja

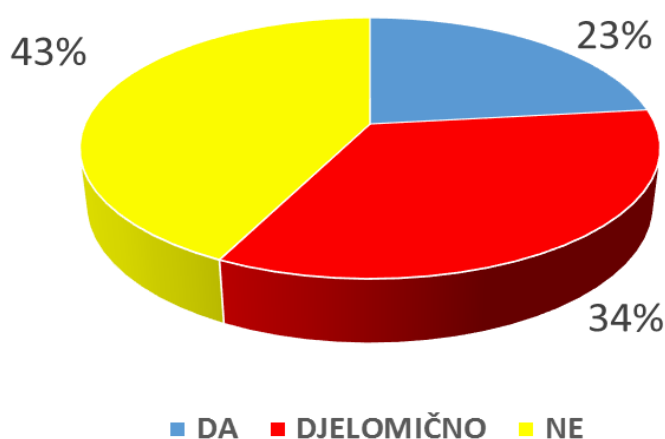
Razlog teškoća	Udio odgovora poslodavaca
Nedostatak kandidata s traženim radnim iskustvom	72 %
Nedostatak kandidata s traženom razinom obrazovanja	64 %
Nedostatak kandidata s prikladnim obrazovnim smjerom/programom	68 %
Nedostatak kandidata s traženim znanjem rada na računalu	7 %
Nedostatak kandidata s traženim znanjem stranog jezika	10 %
Nedostatak kandidata s traženim certifikatom ili licencom	8 %
Nedostatak kandidata s potrebnim socijalnim vještinama	19 %
Nezainteresiranost ili nemotiviranost kandidata	56 %
Nedostatak kandidata koji su spremni raditi za ponuđenu plaću	59 %
Nešto drugo	2 %

Poslodavcima je očito najveći problem predstavljao nedostatak iskusnih radnika (72% odgovora), a 68% poslodavaca imalo je problema u pronalaženju radnika sa prikladnim obrazovnim smjerom/programom. U Hrvatskoj je taj postotak veći jer na području Dubrovačko-neretvanske županije postoje veće šanse za stjecanje radnog iskustva zbog velike potražnje sezonskih radnika u turizmu gdje se većinom zapošljavaju mladi što u većini županija nije moguće ostvariti. Plaće u Dubrovačko-neretvanskoj županiji nisu dovoljno visoke da bi motivirale radnike da

se zaposle baš u tom zanimanju koje je poslodavcu potrebno (59%) pa je i sam udio nezainteresiranih kandidata bio velik. „Klasične“ kompetencije kao poznavanje rada na računalu ili stranog jezika nisu veliki problem smatraju poslodavci već im treba osoba koja zna raditi ponuđeni posao brzo i odmah, te da je školovan za taj rad. Poslodavci ne smatraju da je plaća toliki problem prilikom zapošljavanja ali kada se pita same radnike oni taj problem stavljaju na prvo mjesto kao najvažniji uvjet na radnom mjestu (istraživanje temeljem ankete sezonskih radnika 2016.).

Većina poslodavaca koji su imali problema u pronalaženju radnika smatra da im nije potrebna radna snaga iz inozemstva (43% ukupnih odgovora) da bi zadovoljili potrebu u zanimanju za koje postoji poteškoća.

Grafikon 1 Rješavanje problema nedostatka radnika zapošljavanjem radnika iz inozemstva

Skoro isto takvi su pokazatelji bili i na razini Hrvatske gdje je više od 50% njih odgovorilo negativno.

Onih 23% poslodavaca koji su iskazali potrebu dovođenja radnika iz inozemstva naveli su da je nedostatak u ovim zanimanjima:

- 2131727. diplomirani informatičar/diplomirana informatičarka
- 2142167. diplomirani voditelj/diplomirana voditeljica gradnje
- 2221117. doktor/doktorica medicine
- 2221297. doktor medicine pedijatar/doktorica medicine pedijatrica
- 2331517. učitelj/učiteljica matematike
- 2331537. učitelj/učiteljica fizike
- 2359127. školski defektolog/školska defektologinja
- 2446137. diplomirani socijalni radnik/diplomirana socijalna radnica u obrazovanju
- 2455117. glumac/glumica

3112384. građevinski tehničar/građevinska tehničarka
 3226114. fizioterapeut/fizioterapeutkinja
 3229156. radni terapeut/radna terapeutkinja
 5122123. kuhar/kuharica
 5123133. konobar/konobarica
 5141133. frizer/frizerka
 5141213. kozmetičar/kozmetičarka
 5141414. maser/maserka
 6111232. pomoćni vinogradar/pomoćna vinogradarka
 7122313. zidar i tesar/zidarica i tesarica
 7123123. armirač/armiračica
 7123142. betonirac/betonirka
 7124123. tesar/tesarica
 7137123. elektroinstalater/elektroinstalaterka
 7212133. zavarivač/zavarivačica
 7214283. brodomonter/brodomonterka
 7321243. keramičar/keramičarka
 9133111. pralja

Radnu snagu je potrebno uvesti tj. bilo bi dobro povećati nacionalne kvote radnih dozvola za strance u djelatnostima turizma, građevinarstva, zdravstva pa čak i obrazovanja kako navode poslodavci s područja Dubrovačko-neretvanske županije.

2.5. Namjera zapošljavanja za 2017. godinu

Ukupno je 58% anketiranih poslodavaca s područja Dubrovačko-neretvanske županije iskazalo namjeru zapošljavanja novih radnika u 2017. godini, što je za 5 postotnih bodova niže nego na razini Hrvatske. U odnosu na istraživanje iz 2015.g. namjeru zapošljavanja najavio je veći broj poslodavaca, ali planirani broj novozaposlenih radnika je manji pa je paralelno time i stopa zapošljavanja u DNŽ (15,2%) bila manja ali ipak veća nego na razini Hrvatske (10,2%). Ovdje treba voditi računa i na činjenicu da su neki poslodavci naveli da planiraju zapošljavanje ali nisu znali za koliko radnika pa su ostavljali u upitniku prazno polje.

Tabela 13 Usporedba zaposlenih i planova zapošljavanja s prijašnjom anketom poslodavaca

Djelatnost	2014.	2016.
Zaposleni na kraju godine	11.062	9.059
Plan za slijedeću godinu	2.781	1.379
Udio plana u zaposlenosti %	25,1	15,2
Udio poslodavaca koji će zapošljavati %	42,8	58,0

Ovaj planirani broj je kao i svake godine bitno konzervativniji od zapošljavanja koje će poslodavci doista realizirati, te prvenstveno ukazuje na očekivanja poslodavaca.

Prema projekciji plana na razini populacije u Dubrovačko-neretvanskoj županiji se planira zapošljavanje 6.151 radnika sa stopom od 22,2%, dok je na razini Hrvatske stopa plana 16,3%.

Tabela 14 Procjena plana zapošljavanja i stope prema veličini i obliku za populaciju poslodavca na području DNŽ

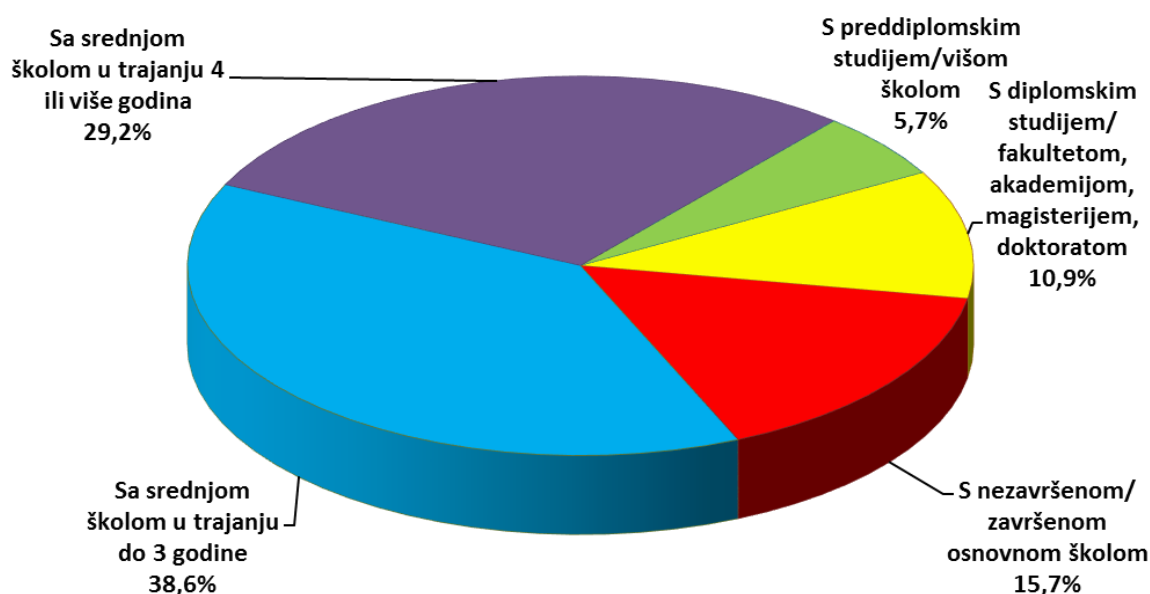
Poslodavci		Zaposleni na dan 31.12.2016.	Plan zapošljavanja u 2017.	Stopa planiranog zapošljavanja %
Veličina (privatni sektor)	Mikro - obrt	2.736	838	30,6
	Mikro - do 9 zaposlenih	3.989	1.456	36,5
	Mali - 10 do 49 zaposlenih	5.329	1.920	36,0
	Srednji - 50 do 249 zaposlenih	2.204	859	39,0
	Veliki - 250 i više zaposlenih	1.152	10	0,9
Tip	Obrt	3.445	1.190	34,5
	Pravna osoba	24.139	4.961	20,6
Oblik	Privatno ili pretežno privatno	15.410	5.083	33,0
	Državno ili javno	11.376	919	8,1
	Ostalo	798	149	18,7

Novo zapošljavanje u 2017. godini se najviše očekuje u privatnom sektoru gdje najviše planiraju srednji poslodavci, kod kojih stopa odnosno udio planiranog zapošljavanja u njihovoj ukupnoj zaposlenosti iznosi 39,0%. Znatno niže stope zapošljavanja s obzirom na trenutni broj zaposlenih predviđaju veliki poslodavci. Nadalje, prema sektoru vlasništva anketiranih poslodavaca, namjere zapošljavanja znatno su izraženije u privatnom sektoru (sa stopom zapošljavanja od 33,0%) u odnosu na državni / javni sektor gdje postoje bitna ograničenja novog zapošljavanja, te stopa planiranog zapošljavanja je iznosila 8,1%. Na razini Hrvatske privatni sektor bilježi stopu zapošljavanja od 14%, dakle isto veću stopu plana nego u državnom / javnom sektoru. Apsolutno gledano najviše zapošljavaju pravne osobe, ali relativno ispada da su obrtnici ti koji trebaju češće nove radnike a malo ih je inače zaposlenih pa je stopa planiranog zapošljavanja bila 34,5%.

Prema vrsti ugovora, za rad na neodređeno vrijeme predviđa 17,5% od ukupnog plana, a ostalih 82,5% na ugovore na određeno vrijeme. Od ukupnog planiranog zapošljavanja 57% opada na sezonsko zapošljavanje.

U strukturi planiranog zapošljavanja kako su naveli anketirani prema razini obrazovanja najveći je broj radnika sa SŠ za zanimanja u trajanju do 3 godine, zatim sa SŠ u trajanju 4 ili više godina, s nezavršenom / završenom osnovnom školom, s preddiplomskim studijem / višom školom, te sa završenim fakultetom.

Grafikon 2 Struktura planiranog zapošljavanja prema razini obrazovanja

Poslodavci koji namjeravaju zapošljavati radnike iskazali su zanimanja u kojima namjeravaju tražiti zaposlenike u 2017. godini. U tablici ispod prikazana je projekcija potreba na razini anketiranog uzorka poslodavaca na području Dubrovačko-neretvanske županije za pojedinim vrstama zanimanja, a unutar svakog prikazan je broj poslodavaca koji su iskazali plan prioritnog zanimanja.

Tabela 15 Zanimanja za koja vjeruju poslodavci da će im biti najpotrebnija ili najprioritetnija pri zapošljavanju u 2017.g.

Šifra i vrsta prioritnog zanimanja	Broj poslodavaca
5123133. konobar/konobarica	11
5220213. prodavač/prodavačica	9
5122123. kuhar/kuharica	7
5220225. trgovac/trgovkinja	7
3320116. odgojitelj/odgojiteljica predškolske djece	6
2451127. novinar/novinarica	5
4190154. administrativni službenik/administrativna službenica	5
2145917. diplomirani strojarski inženjer/diplomirana strojarska inženjerka	4
2331517. učitelj/učiteljica matematike	4

2441617. diplomirani ekonomist/diplomirana ekonomistica	4
7124123. tesar/tesarica	4
9132111. čistačica	4
2322117. profesor/profesora matematike	3
3433316. ekonomist/ekonomistica	3
4221114. šalterski službenik/šalterska službenica putničke agencije	3
8323115. vozač/vozačica autobusa	3
2432227. informacijski stručnjak/informacijska stručnjakinja	2
3231114. medicinska sestra	2
4134124. službenik/službenica prodaje	2
5141213. kozmetičar/kozmetičarka	2
7212133. zavarivač/zavarivačica	2
7231233. automehaničar/automehaničarka	2
8324113. vozač/vozačica teretnog vozila	2
9132211. kuhinjski radnik/kuhinjska radnica	2
9133111. pralja	2
9162111. čistač/čistačica ulica	2
9211121. vrtlarski radnik/vrtlarska radnica	2
9211421. poljoprivredni radnik/poljoprivredna radnica	2
9330411. skladišni radnik/skladišna radnica	2

Općenito, najave su sukladne ranijim istraživanjima i oglašenim prijavama potreba za radnicima pri HZZ-u: dominira potražnja za uslužnim i trgovačkim zanimanjima (posebno kuhari, prodavači i konobari), te za jednostavna zanimanja (domaćinstvo u hotelima) ali su se i na popisu našli ekonomisti, te strojarski inženjeri.

2.6. Mjere aktivne politike zapošljavanja i suradnja s HZZ-om

Hrvatski zavod za zapošljavanje provodi različite vrste mjera za poticanje zapošljavanja. U cilju oblikovanja mjera prema potrebama poslodavaca, oni su trebali navesti koliko su zainteresirani i upoznati za korištenje istih. Ukupno je 167 ili 44% anketiranih poslodavaca iskazalo interes za bilo koju od ponuđenih mjera HZZ-a, a planiraju uključiti ukupno 789 osoba.

Tabela 16 Vrsta mjere HZZ-a, te zainteresiranost poslodavaca za njihovo korištenje

Vrsta mjere	Broj poslodavaca koji nemaju interesa	Broj poslodavaca koji nemogu procijeniti	Broj zainteresiranih poslodavaca i ljudi koje bi željeli uključiti	Broj poslodavaca koji nisu upoznati s mjerom
Sufinanciranje zapošljavanja novih radnika (samo privatni sektor)	7	10	56 (147 osoba)	7
Sufinanciranje obrazovanja novih radnika ili postojećih radnika u uvjetima uvođenja novih tehnologija, viših standarda i promjene proizvodnog programa	19	18	14 (30 osoba)	11
Potpore za očuvanje radnih mjesta (samo privatni sektor)	70	22	44 (112 osoba)	10
- od toga na mjeru stalni sezonac	38	10	23 (89 osoba)	2
Mjere javnih radova (samo civilni i javni sektor)	3	1	44 (258 osoba)	10
Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa	19	12	87 (185 osoba)	4
Osposobljavanje na radnom mjestu	25	18	30 (57 osoba)	13

Anketirani poslodavci su najviše zainteresirani za stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa i to 23% njih koji namjeravaju uključiti 185 osoba, te za sufinanciranje zapošljavanja novih radnika i to 15% njih za ukupno 147 osoba. Na razini Hrvatske također se u ovim mjerama očekuje najveći broj uključenih osoba. Najmanji su interesi iskazani za obrazovanje radnika i za njihovo osposobljavanje na radnom mjestu. Pozitivno je za HZZ da u prosjeku samo 2% poslodavaca nije bilo uopće upoznato sa ponuđenim mjerama što znači da su dobro informirani o njima putem medija i savjetnika koji rade u HZZ-u.

Oni poslodavci koji namjeravaju koristiti mjeru stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa iskazali su potrebe za slijedećim zanimanjima:

- 2141627. diplomirani inženjer/diplomirana inženjerka cestovnog prometa
- 2143337. diplomirani inženjer/diplomirana inženjerka za električne strojeve i uređaje
- 2145917. diplomirani strojarški inženjer/diplomirana strojarska inženjerka
- 2213177. agronom/agronomka
- 2322117. profesor/profesoricu matematike
- 2331017. razredni učitelj/razredna učiteljica
- 2331517. učitelj/učiteljica matematike
- 2359117. školski pedagog/školska pedagoginja
- 2419737. savjetnik/savjetnica za nekretnine
- 2429617. diplomirani pravnik/diplomirana pravica
- 2431117. arhivist/arhivistica
- 2431217. kustos/kustosica
- 2441617. diplomirani ekonomist/diplomirana ekonomistica
- 2442127. diplomirani sociolog/diplomirana sociologinja

2446117. diplomirani socijalni radnik/diplomirana socijalna radnica u centru
 2451127. novinar/novinarka
 2452317. konzervator i restaurator/konzervatorica i restauratorica
 3121316. programer/programerka računalnih primjena
 3121516. informatičar/informatičarka
 3222114. sanitarni tehničar/sanitarna tehničarka
 3226114. fizioterapeut/fizioterapeutkinja
 3231114. medicinska sestra
 3311546. nastavnik/nastavnica prirode i biologije
 3320116. odgojitelj/odgojiteljica predškolske djece
 3433316. ekonomist/ekonomistica
 4121184. knjigovođa/knjigovotkinja
 4121214. ekonomski službenik/ekonomska službenica
 4122154. bankovni službenik/bankovna službenica
 4190154. administrativni službenik/administrativna službenica
 4221314. hotelijersko-turistički službenik/hotelijersko-turistička službenica
 5141133. frizer/frizerka
 5141213. kozmetičar/kozmetičarka
 5220213. prodavač/prodavačica
 7137123. elektroinstalater/elektroinstalaterka

Anketom se također željelo dobiti uvid u opseg i kvalitetu suradnje poslodavaca s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje. Tražili su se odgovori na pitanja o vrstama usluge HZZ-a koje poslodavci imaju namjeru u 2017.g. koristiti. Ukupno 204 poslodavca ili 53% njih ima namjeru koristiti barem jednu uslugu HZZ-a. Poslodavci najviše namjeravaju koristili usluge objave potrebe za radnikom na web stranici i oglasnoj ploči HZZ-a (44% poslodavaca), zatim korištenje mjera za poticanje zapošljavanja (27%), te ciljano posredovanje (22%). Ono što se najmanje očekuje da će koristiti poslodavci su stručna pomoć kod zbrinjavanja viška radnika i korištenje usluga EURES-a – objavu potrebe za radnikom iz drugih zemalja EU.

Tabela 17 Vrsta usluge HZZ-a koju anketirani poslodavci namjeravaju koristiti u 2017.g.

Vrsta usluge	Udio poslodavaca		
	Da	Ne mogu procijeniti	Ne
Objava potrebe za radnikom na web stranici i oglasnoj ploči HZZ-a	44 %	44 %	12 %
Predstavljanje tvrtke i slobodnog radnog mjesta nezaposlenim osobama u prostorijama HZZ-a ili na Sajmu poslova	8 %	57 %	35 %
Ciljano posredovanje - upućivanje odgovarajućih kandidata na slobodna radna mjesta od strane savjetnika HZZ-a	22 %	56 %	22 %
Profesionalna selekcija kandidata za zapošljavanje (psihologijsko testiranje i intervju)	6 %	57 %	37 %
Stručna pomoć kod zbrinjavanja viška radnika	2 %	56 %	42 %

Korištenje mjera za poticanje zapošljavanja (sufinanciranje zapošljavanja i/ili obrazovanja radnika, stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, javni radovi, očuvanje radnih mjesta, stalni sezonac)	27 %	52 %	21 %
Korištenje usluga EURES-a – objava potrebe za radnikom iz drugih zemalja EU	3 %	56 %	41 %
Druge usluge (savjeti, prezentacije)	1 %	76 %	23 %

2.7. Prijedlozi i primjedbe poslodavaca

Posljednjim pitanjem je dana sloboda poslodavcima da iskažu svoje mišljenje o Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, daju primjedbe ili prijedloge za uspješniju suradnju. Evo nekih autentičnih komentara:

nemam vremena za popuniti anketu

sezonske poslove na zaštiti od požara obavljamo preko agencije za privremeno zapošljavanje i sklapanjem ugovora sa dvd-ima. stoga rijetko koristimo usluge hzz-a

imamo dobru suradnju

nikakvih primjedbi nemam pogotovo za Područni ured Dubrovnik i Korčula

suradnja je odlična, nemamo primjedbi, niti novih prijedloga

smatram da osobe kojima se ponudi 2 puta zapošljavanje treba izbrisati sa zavoda

suradnja je vrlo korektna, ako mi nešto zatreba, sam ću pokucati na vrata zavoda.

izuzetno pozitivna suradnja

nakon kontaktiranja potencijalnih zaposlenika, dostaviti povratnu informaciju iz kojeg razloga se pojedinac/pojedinka nije došao na razgovor za posao, te primijeniti adekvatne postupke, kao brisanje sa liste nezaposlenih

dobra suradnja

nuđenjem pomoći u posredovanju u zapošljavanju osoba koje traže zaposlenje sa svrhom da rade na poslu

uspješna suradnja

po mom mišljenju, trebalo bi više komunikacije između hzz i poslodavaca

u mojem devetnaestogodišnjem poslovanju kao privtni obrtnik (u 100% vlasništvu) uposlila sam preko zavoda dvadesetak osoba. jedini problem koji mi je bio savladat je kada zavod nije imao sredstava za isplatiti određenu potpisanu mjeru

zadovoljna izvrsnom suradnjom djelatnika zavoda u Dubrovniku. zahvaljujem.

htio bi malo bolju suradnju, da se referenti ne dijele po klasifikacijama nego po tvrtkama

koristili smo mjere u 2015.g. vrlo smo zadovoljni u radu i suradnji sa zavodom

nemamo primjedbe, suradnja je bila i ostala uspješna.

imam primjedbu koja je neprovjerena ali da određeni savjetodavci upućuju radnike velikim kompanijama koje ne bih imenovao tako da jednostavno ljudi se javljaju njima jer su tako upućeni i oni vrše selekciju kvalitetnih kandidata a nama malim nedostaju

mislim da je suradnja naglašeno dobra

pohvala voditelju mariju lozici i cijeloj ekipi u korčuli uz prijedlog da hzz ima daleko više ovakvih djelatnika!

krajnje je vrijeme da se zavod koncentrira na osposobljavanje dovoljnog broja kuhara i konobara ali ciljano, što znači da se na osposobljavanje šalju osobe zainteresirane za ta zanimanja te koje udovoljavanju nekim osnovnim kriterijima

vrlo primjeren odnos s područnom službom dubrovnik - u pravom smislu su informativan, pouzdan i efikasan servis poslodavcu.

naglašeno uspješna suradnja

redovno informiranje o novim mjerama financiranja i sufinanciranja od strane hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

nema primjedbi. sve pohvale na rad zavoda za zapošljavanje u pločama i voditeljici anđelini dugandžić. uvijek su na usluzi i jasno objasne sve što nas zanima.

voljela bih da me e-mailom informirate o poticajima hzz.

kod posredovanja potencijalnog radnika zavod bi trebao imati sva saznanja o radniku i u cijelosti prezentirati poslodavcu

do sada nije bilo neke konkretne suradnje jer smo se snalazili sami.

jedina primjedba se odnosi na promjene uvjeta za stručno osposobljavanje tijekom 2016.g. jer se ograničava broj kandidata s obzirom na to koliko dugo su prijavljeni u evidenciji zavoda ponajviše za godine (30 godina)

3. ZAKLJUČAK

U analizu rezultata ankete su obuhvaćena ukupno 383 poslodavca iz područja Dubrovačko-neretvanske županije. Kod ovih anketiranih poslodavaca je bilo u radnom odnosu temeljem ugovora o radu ukupno 9.059 radnika na dan 31.12.2016., što čini 33% u odnosu na ukupni broj svih zaposlenih u populaciji poslodavaca u Dubrovačko-neretvanskoj županiji na kraju te godine. Najveći obuhvat je bio u ovim djelatnostima: trgovina na veliko i malo, djelatnost pružanja smještaja te priprema i usluživanje hrane, građevinarstvo, obrazovanje i prerađivačka industrija.

S obzirom na oblik vlasništva poslodavaca koji su sudjelovali u anketi, 236 je privatnog vlasništva koji čine većinu i to 61,6%, 7 ih je u pretežito privatnom vlasništvu ili 1,8%, 12 je pretežito državnih ili 3,1%, državnih i javnih je 109 ili 28,5%, zadružnih 4 ili 1,0%, te 15 ili 3,9% su udruge.

Osim kroz ugovor o radu, poslodavci su svoje potrebe za radnom snagom zadovoljavali i kroz druge oblike zasnivanja radnog odnosa. Tijekom 2016. godine mnogi su anketirani poslodavci angažirali osobe i na temelju ugovora o djelu, autorskog ugovora, studentskog ili učeničkog servisa, te putem agencija za privremeno zapošljavanje. Anketirani poslodavci su na jedan od ovih načina kroz 2016. godinu angažirali ukupno 1.875 osoba na području Dubrovačko-neretvanske županije, što predstavlja oko 21% u odnosu na ukupnu zaposlenost temeljem ugovora o radu.

U 2016. godini je svaki četvrti poslodavac na području Dubrovačko-neretvanske županije promijenio status ugovora radniku s određenog na neodređeno vrijeme.

Upitani za odlazak radnika, 9% poslodavca s područja DNŽ je navelo da ima saznanja da su njihovi bivši radnici prekinuli radni odnos i otišli raditi u inozemstvo, a 76% poslodavaca je reklo da njihovi radnici nisu to učinili.

Skoro 61% anketiranih poslodavaca je na području Dubrovačko-neretvanske županije tražilo radnike u prethodnoj 2016. godini, što je 11 postotnih bodova više u odnosu na iskaze u anketi iz 2015. godine. Od toga je nešto manje od četvrtine

imalo poteškoća s pronalaženjem radnika, što predstavlja određeni pad u odnosu na prethodno istraživanje. U DNŽ je manji udio poslodavaca koji su imali poteškoće u traženju radnika u odnosu na Hrvatsku.

Od poslodavaca koji su tražili radnike, poteškoće u pronalaženju radnika nešto su češće u privatnom sektoru, gdje je skoro trećina takvih poslodavaca imalo poteškoća, a rjeđe prisutne u javnom sektoru i kod ostalih poslodavaca.

Uočava se u zapošljavanju radnika dominacija posredovanja putem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje koje su koristila 42% poslodavca iza kojeg slijedi zapošljavanje putem osobnih poznanstava 27%. Jako mali broj poslodavaca je tražilo radnike posredovanjem privatnih agencija za zapošljavanje.

Svaki četvrti anketirani poslodavac na području Dubrovačko-neretvanske županije je naveo da na tržištu rada nedostaju radnici određenog profila zanimanja i to najčešće konobara, kuhara, učitelja matematike i fizike. Poslodavcima je očito najveći problem predstavljao nedostatak iskusnih radnika (41% u prioritetnom ili primarnom zanimanju), a 35% poslodavaca imalo je problema u pronalaženju radnika sa prikladnim obrazovnim smjerom/programom.

Većina poslodavaca koji su imali problema u pronalaženju radnika smatra da im nije potrebna radna snaga iz inozemstva (43%) da bi zadovoljili potrebu u zanimanju za koje postoji poteškoća.

Ukupno je 58% anketiranih poslodavaca s područja Dubrovačko-neretvanske županije iskazalo namjeru zapošljavanja novih radnika u 2017. godini, što je za 5 postotnih bodova niže nego na razini Hrvatske.

Novo zapošljavanje u 2017. godini se najviše očekuje u privatnom sektoru gdje najviše planiraju mikro poslodavci, kod kojih stopa odnosno udio planiranog zapošljavanja u njihovoj ukupnoj zaposlenosti iznosi 35%. Prema vrsti ugovora, rad na neodređeno vrijeme predviđa se za 14% od ukupnog plana, a ostalih 86% na određeno vrijeme. Najviše se planiraju zaposliti kuhari, konobari, prodavači i odgojitelji u vrtiću.

Ukupno je 44% anketiranih poslodavaca iskazalo interes za bilo koju od ponuđenih mjera za zapošljavanje u HZZ-u, a planiraju uključiti ukupno 789 osoba. Poslodavci su najviše zainteresirani za stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa i to 23% njih koji namjeravaju uključiti 185 osoba, te za sufinanciranje zapošljavanja novih radnika i to 15% njih za ukupno 147 osoba.

Što se tiče suradnje sa HZZ-om poslodavci najviše namjeravaju koristiti usluge objave potrebe za radnikom na web stranici i oglasnoj ploči HZZ-a (44% poslodavaca), zatim korištenje mjera za poticanje zapošljavanja (27%), te ciljano posredovanje (22%). Ono što se najmanje očekuje da će koristiti poslodavci su stručna pomoć kod zbrinjavanja viška radnika i korištenje usluga EURES-a.

Zaključimo, rezultati istraživanja potvrđuju opravdanost realizacije broja vraćenih upitnika jer su ostvareni svi postavljeni ciljevi i zadaci. Kod ovog anketiranja posebno se vodilo računa o strukturiranju uzorka, kako bi se obuhvatili poslodavci sa većim brojem zaposlenih po svim djelatnostima i tako povećala mogućnost usporedbe podataka.

Također se na određen način može provjeriti i pouzdanost rezultata iz prošlogodišnje ankete i sa mjesečnim statističkim izvješćima Zavoda što daje još više prostora za analizu i obradu, te donošenja mjera i odluka ubuduće za lokalno tržište rada.

ANEKS

**Pregled stanja prema ispostavama
HZZ – Područnog ureda Dubrovnik**

Tabela 1 Broj anketiranih poslodavaca prema obliku vlasništva, tipu i veličini poduzeća

Oblik	DNŽ	Dubrovnik	Korčula	Lastovo	Metković	Ploče
Mikro - obrt	79	33	10	0	27	9
Mikro - do 9 zaposlenih	136	76	24	3	19	14
Mali - 10 do 49 zaposlenih	123	61	22	1	28	11
Srednji - 50 do 249 zaposlenih	42	28	4	0	5	5
Veliki - 250 i više zaposlenih	3	1	1	0	0	1
Obrt	90	37	13	0	30	10
Pravna osoba	293	162	48	4	49	30
Privatno	243	136	28	1	55	23
Državno/javno	121	51	31	3	22	14
Ostalo	19	12	2	0	2	3

Tabela 2 Broj anketiranih poslodavaca prema djelatnostima

Djelatnost	DNŽ	Dubrovnik	Korčula	Lastovo	Metković	Ploče
A	20	7	4	0	9	0
B	3	2	0	0	1	0
C	35	16	7	0	6	6
D	4	2	0	0	1	1
E	19	4	7	1	5	2
F	30	15	3	0	8	4
G	29	17	3	1	6	2
H	27	7	6	0	6	8
I	25	18	4	0	2	1
J	18	11	4	0	2	1
K	6	1	1	0	3	1
L	10	8	1	0	1	0
M	23	17	2	0	3	1
N	16	12	2	0	1	1
O	20	5	6	1	6	2
P	36	22	5	0	7	2
Q	24	14	2	0	4	4
R	16	11	1	1	2	1
S	22	10	3	0	6	3

- (A) Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo
 (B) Rudarstvo i vađenje
 (C) Prerađivačka industrija
 (D) Opskrba el. energijom, plinom i parom
 (E) Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda
 (F) Građevinarstvo
 (G) Trgovina na veliko i malo
 (H) Prijevoz i skladištenje

- (I) Pružanje smještaja i usluživanje hrane
- (J) Informacije i komunikacije
- (K) Financijske djelatnosti i osiguranje
- (L) Poslovanje nekretninama
- (M) Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti
- (N) Administrativne i pomoćne uslužne dj.
- (O) Javna uprava i obrana
- (P) Obrazovanje
- (Q) Zdravstvena zaštita i socijalna skrb
- (R) Umjetnost, zabava i rekreacija
- (S) Ostale uslužne djelatnosti

Tabela 3 Broj zaposlenih na dan 31.12. 2016. prema obliku vlasništva kod anketiranih poslodavaca

Oblik	DNŽ	Dubrovnik	Korčula	Lastovo	Metković	Ploče
Privatno	4.034	1.796	810	1	713	714
Državno/javno	4.809	3.458	489	36	467	359
Ostalo	216	142	12	0	48	14

Tabela 4 Broj odgovora poslodavaca prema obilježjima zaposlenosti

Obilježje	DNŽ	Dubrovnik	Korčula	Lastovo	Metković	Ploče
Da, s nekim zaposlenicima koji su radili na određeno vrijeme sam sklopio ugovor na neodređeno	99	57	9	0	20	13
Ne, tijekom 2016. nismo imali zaposlenih na ugovor na određeno	100	48	18	0	24	10
Ne, niti s jednim zaposlenim na ugovor na određeno nismo sklopili ugovor na neodređeno	158	28	4	31	16	79
Znam da su neki moji zaposlenici prekinuli radni odnos i otišli raditi u inozemstvo	34	16	2	0	12	4

Tabela 5 Ukupan broj zaposlenih radnika prema vrsti ugovora kod anketiranih poslodavaca

Obilježje	DNŽ	Dubrovnik	Korčula	Lastovo	Metković	Ploče
Ugovorom o radu	9.059	5.396	1.311	37	1.228	1.087
Ugovorom o djelu	497	399	37	1	54	6
Autorski ugovor	714	642	12	4	52	4
Studentski servis	634	523	78	15	12	6
Agencija za privremeno zapošljavanje	30	8	0	1	0	21

Tabela 6 Broj radnika koje anketirani poslodavci planiraju zaposliti u 2017.g.

Obilježje	DNŽ	Dubrovnik	Korčula	Lastovo	Metković	Ploče
UKUPNO	1.379	779	352	10	168	70
Neodređeno vrijeme	195	122	31	5	16	21
Određeno vrijeme	1.184	657	321	5	152	49
- od toga sezonski	853	464	283	5	86	15
S nezavršenom / završenom osnovnom školom	216	105	56	2	52	1
Sa srednjom školom u trajanju do 3 g.	532	290	160	2	56	24
Sa srednjom školom u trajanju 4 ili više g.	402	221	91	3	50	37
S preddiplomskim studijem / višom školom	78	48	21	0	4	5
S diplomskim studijem / fakultetom, akademijom	151	115	24	3	6	3

Tabela 7 Način traženja radnika tijekom 2016.g. prema broju odgovora anketiranih

Način traženja radnika	DNŽ	Dubrovnik	Korčula	Lastovo	Metković	Ploče
Posredovanjem Hrvatskog zavoda za zapošljavanje	162	96	21	1	32	12
Posredovanjem privatnih agencija za zapošljavanje	2	2	0	0	0	0
Oglašavanjem na Internetu	73	46	9	1	13	4
Oglašavanjem u ostalim medijima (novine, radio, TV)	45	28	5	1	9	2
Uvidom u vlastitu bazu životopisa	71	48	8	0	8	7
Putem obrazovne ustanove	18	15	2	0	1	0
Putem osobnih poznanstava	105	71	8	0	20	6
Među osobama koje su bile ranije zaposlene kod Vas	79	48	10	0	15	6
Među osobama koje su bile kod Vas na praksi, naukovanju ili stručnom osposobljavanju	31	17	6	0	6	2
Na neki drugi način	0	0	0	0	0	0

Tabela 8 Broj zainteresiranih poslodavaca za mjere koje donosi HZZ

Vrsta mjere	DNŽ	Dubrovnik	Korčula	Lastovo	Metković	Ploče
Sufinanciranje zapošljavanja novih radnika (samo privatni sektor)	56	28	8	0	16	4
Sufinanciranje obrazovanja novih radnika ili postojećih radnika u uvjetima uvođenja novih tehnologija, viših standarda i promjene proizvodnog programa	14	8	2	0	2	2
Mjere za očuvanje radnih mjesta (samo privatni sektor) - od toga stalni sezonac	54	19	10	1	9	5
	23	12	6	1	3	1
Mjere javnih radova (samo civilni i javni sektor)	44	10	12	1	14	7
Osposobljavanje na radnom mjestu	30	10	7	1	9	3
Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa	87 147 osoba	35 49 osoba	12 29 osoba	2 2 osobe	27 53 osobe	11 14 osoba

Tabela 9 Vrsta usluga HZZ-a koje poslodavci namjeravaju koristili u 2017. prema broju odgovora

Vrsta usluge	DNŽ	Dubrovnik	Korčula	Lastovo	Metković	Ploče
Objava potrebe za radnikom na web stranici i oglasnoj ploči HZZ-a,	167	93	24	2	35	13
Predstavljanje tvrtke i slobodnog radnog mjesta nezaposlenim osobama u prostorijama HZZ-a ili na Sajmu poslova	32	24	3	0	4	1
Ciljano posredovanje - upućivanje odgovarajućih kandidata na slobodna radna mjesta od strane savjetnika HZZ-a	84	58	8	1	14	3
Profesionalna selekcija kandidata za zapošljavanje (psihologijsko testiranje i intervju)	23	14	2	1	1	5
Stručna pomoć kod zbrinjavanja viška radnika	7	4	0	0	2	1
Korištenje mjera za poticanje zapošljavanja (sufinanciranje zapošljavanja i/ili obrazovanja radnika, stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, javni radovi, očuvanje radnih mjesta, stalni sezonac)	102	40	18	2	29	13
Korištenje usluga EURES-a – objava potreba za radnikom iz drugih zemalja Europske unije	10	6	0	1	2	1
Druge usluge (savjeti, prezentacije)	4	1	2	0	0	1